

Siseministri määruse „Toetuse andmise tingimused meetmes „Ida-Virumaa linnapiirkondade jätkusuutlik arengu““ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Kõnesoleva määruse eelnõu (edaspidi *eelnõu*) abil viiakse ellu „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020“ (edaspidi *rakenduskava*) prioriteetse suuna „Jätkusuutlik linnapiirkondade areng“ (edaspidi *prioriteetne suund*) meetme „Ida-Virumaa linnapiirkondade jätkusuutlik areng“ (edaspidi *meede*) tegevuste „Säästva linnalise liikuvuse ning inim- ja keskkonnasõbraliku avaliku linnaruumi arendamine“ ja „Tegevused alakasutatud linnaalade füüsiliseks, majanduslikuks ja sotsiaalseks elavdamiseks“ eesmärgi.

Määrus kehtestatakse perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *struktuuritoetuse seadus*) § 14 alusel ning toetuse andmisel lähtutakse Vabariigi Valitsuse 20. märtsi 2014. aasta korraldusega nr 107 kinnitatud „Eesti regionaalarengu strateegiast 2014–2020“.

Meetme soovitud tulemuseks on suuremate linnapiirkondade jätkusuutlikum areng ning selle eeldusena on vajalik linnapiirkonna jätkusuutliku arengu strateegia olemasolu ja elluviimine igas suuremas linnapiirkonnas. Meede on fookuseeritud Ida-Virumaa linnapiirkondade kahe olulise probleemi lahendamisele, milleks on linnapiirkonnas liikumisvõimaluste säästlikumaks muutmine ja olulisemate alakasutatud alade taaselavdamine Ida-Virumaa suuremates linnapiirkondades.

Suurematel linnapiirkondadel on oluliste CO₂-emissiooni allikatena võtmetähtsus jätkusuutliku kasvuga seotud väljakutsete lahendamisel. Muuhulgas on oluline kasvuhoonegaaside ja välisõhu saaste allikas üha kasvaval määral sõiduauto kasutamisele tuginev transpordikorraldus. Ühistranspordi osakaal suuremates linnapiirkondades tehtavate reisirühmade puhul on vähenenud, samuti on suhteliselt madal jalgrattaga tehtavate sõitjate osakaal. Kui 2005. aastal kasutas igapäevaseks töökäimiseks ühistransporti või jalgratast või käis jala ligi 61% suuremate linnade ja nende lähitagamaa elanikest, siis 2012. aastal oli see näitaja 48,5%¹. Suureneva autokasutuse tagajärjeks on nii keskkonnatingimuste kui ka rahvatervise halvenemine. Uue taristu loomine eeskätt autokasutajaid silmas pidades halvendab linnakeskkonda nii jalgsi ja jalgrattaga liikujate ning ühistranspordi kasutajate kui ka linnaelanike jaoks veelgi. Oluline on luua linnakeskkond, milles on meeldiv ja mugav liikuda ilma autota. Selleks on vaja jalgsi ja jalgrattaga liikumise võimaluste parandamist, säästvat liikuvust toetava avaliku linnaruumi arendamist ning head ligipääsu mugavale ja vajadustele vastavale ühistranspordile.

Suuremad linnapiirkonnad ei arene ühtlaselt, samuti on suured erinevused linnapiirkondade vahel. Selleks, et linnapiirkond oleks tervikuna konkurentsivõimeline ning et linnasiseste territooriumide alakasutatatus ning ettevõtjatele ja elanikele väheatraktiivne keskkond ei saaks takistuseks linnapiirkonna arengule, on oluline toetada linnakeskkonna arengut, investeerides linnaruumiliselt olulistesse, kuid oma potentsiaali alakasutusega või kasutusest väljalangenud, alade taaselavdamisse. Alakasutatud linnaalade füüsiline, sotsiaalne ja majanduslik taaselavdamine on eeskätt oluline Ida-Virumaa linnapiirkondades, mis eristuvad muudest Eesti piirkondadest kõrgema püsiva tööpuuduse, madalama ettevõtlusaktiivsuse, baastaristu

---

¹ Statistikaamet.

mahajäämuse, kasutusest väljalangenud hoonete, jäätmaa suurema osakaalu jm poolest. Ida-Viru suuremate linnapiirkondade rahvaarv on viimase 20 aastaga oluliselt kahanenud. Kui 1989. aasta rahvaloenduse andmetel elas kahe linnapiirkonna valdades ja linnades kokku 172 000 elanikku, siis 2011. aastaks oli see kahanenud 117 000-le (vähenemine 32%). Samuti on kokku tõmbunud sealne tööstus. Sellest tulenevalt on neis linnades vajalik muutunud oludega kohanemine ning keskkonna kaasajastamine, et muuta Ida-Viru suuremad linnad teiste suuremate Eesti linnadega võrreldavalt atraktiivseks elukeskkonnaks. Oluline on kõigi osapoolte (lisaks avalikule sektorile ka äri- ja mittetulundussektori) kaasamine linnakeskkonna uuendamisse. Tehes investeringuid piirkondadesse, millel on potentsiaal saada katalüsaatoriks linnapiirkonna arengule, luuakse eeldused linnapiirkonna atraktiivsemaks muutmiseks kogukonnale, sh nii ettevõtjatele kui ka elanikele.

Toetuse andmine on suunatud eespool kirjeldatud kitsaskohtade leevendamisele. Toetuse eesmärgiks on kahes suuremas Ida-Virumaa linnapiirkonnas säästvate liikumisviiside kasutajate osakaalu suurendamine, meeldiva liikumiskeskonna edendamine ning kergliikluse ja ühistranspordi mugavamaks muutmine, mille tulemusena vähenev autokasutus vähendab CO₂-emissioone, müra ning loob tervislikuma linnakeskkonna. Liikumistühenduste kvaliteedi parandamine aitab muu hulgas vähendada aja- ja rahakulu nii avalike teenuste kasutuseks kui ka tööle pääsuks.

Teiseks oluliseks eesmärgiks on taaselvdada kahe suurema Ida-Virumaa linnapiirkonna olulisemad alakasutatud alad, mis oleksid katalüsaatoriks kogu linnapiirkonna arengule. Atraktiivsem linnakeskkond on eelduseks ettevõtluse ja teenusepakkujate elavdamiseks linnapiirkonnas.

Määrusega sätestatakse meetmest toetuse taotlemise tingimused, sealhulgas toetatavad tegevused, abikõlblikud kulud, linnapiirkondade jätkusuutliku arengu strateegiale esitatavad nõuded ja menetlemise kord, strateegia tegevuskavale esitatavad nõuded ja menetlemise kord, eelnõustamise tingimused ja kord, taotlejale ja taotlusele esitatavad nõuded, taotluste vastuvõtmine ja menetlemine, taotluste vastavaks tunnistamise ja rahuldamise ning toetuse väljamaksmise kord. Määratletud on ka toetuse saaja, rakendusasutuse ning rakendusüksuse peamised õigused ja kohustused.

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Siseministeeriumi regionaalarengu osakonna regionaalpoliitikabüroo peaspetsialist Ingel Pilviste (tel 612 5104; e-post ingel.pilviste@siseministeerium.ee). Määruse juriidilise ekspertiisi tegi Siseministeeriumi regionaalarengu osakonna õigusnõunik Olivia Taluste (tel 612 5063; e-post olivia.taluste@siseministeerium.ee). Eelnõu ja seletuskiri ei ole läbinud keelelist toimetamist, mis viiakse läbi pärast kooskõlastamise käigus laekunud paranduste sisseviimist.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb 28 paragrahvist, mis on rühmitatud 7 peatükki:

- 1) Üldsätted
- 2) Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr
- 3) Linnapiirkonna jätkusuutliku arengu strateegia ja tegevuskava
- 4) Eelnõustamine, nõuded taotlejale, partnerile ja taotlusele ning toetuse taotlemine

- 5) Taotluse menetlemine
- 6) Aruannete esitamine ja toetuse maksmise tingimused
- 7) Toetuse saaja, partnerid ning rakendusüksuse õigused ja kohustused

1. peatükk

Üldsätted

Eelnõu 1. peatükis kirjeldatakse eelnõu reguleerimisala, meetme abikõlblike sihtpiirkondi, määruses kasutatavaid termineid, toetuse andmise eesmärki, oodatavat tulemust ja väljundeid ning nimetatakse rakendusasutus ja -üksus.

Määruse § 1 kohaselt kehtestab määrus *rakenduskava* prioriteetse suuna „Jätkusuutlik linnapiirkondade areng“ meetme „Linnapiirkondade jätkusuutlik areng“ (edaspidi *linnapiirkondade meede*) tegevuste „Säästva linnalise liikuvuse ning inim- ja keskkonnasõbraliku avaliku linnaruumi arendamine“ ja „Tegevused alakasutatud linnaalade füüsiliseks, majanduslikuks ja sotsiaalseks elavdamiseks“ elluviimiseks toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja korra.

Prioriteetset suunda viiakse ellu üle 50 000 elanikuga linnapiirkondades. Prioriteetset suunda viiakse ellu kahe meetme - kõnesoleva „Linnapiirkondade jätkusuutlik areng“ ja „Ida-Virumaa linnapiirkondade jätkusuutlik areng“ kaudu. Kõnesoleva meetme rakendamise sihtpiirkonnaks kõigi meetme raames toetatavate valdkondade lõikes on Ida-Virumaa kaks suuremat linnapiirkonda – Kohtla-Järve/Jõhvi ja Narva linnapiirkonnad. Linnapiirkonnana käsitatakse keskustlinna ja sellega funktsionaalselt tihedalt seotud lähitagamaad. Linnapiirkonna ulatuse kindlaks määramise aluseks on valglinnastunud ala ja kasvava rahvastikuga ala ulatus ning igapäevase tiheda pendelrände ulatus.

Terminite paragrahvis on välja toodud määruse seisukohalt olulisemate mõistete kasutamine antud määruse kontekstis. Olulist tähelepanu antud meetme raames tuleb pöörata „linnapiirkonna jätkusuutliku arengu strateegia“ (edaspidi *strateegia*) ja „linnapiirkonna jätkusuutliku arengu strateegia tegevuskava“ mõistetele.

Tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1301/2013 art 7 lg 1 toetatakse linnade säästvat arengut läbi strateegiate, milles on sätestatud integreeritud meetmed linnapiirkondade majanduslike, keskkonnavalaste, kliimaalaste, demograafiliste ja sotsiaalsete probleemide lahendamiseks, võttes arvesse linna- ja maapiirkondade vaheliste ühenduste edendamise vajadust. Antud meetme raames on toetuse andmise eeltingimuseks eelpool mainitud nõuetele vastava strateegia olemasolu. Täpsemad nõuded strateegia rakendamiseks meetmest toetuse saamiseks on sätestatud määruse 3. peatükis.

„Linnapiirkonna jätkusuutliku arengu strateegia tegevuskava“ (edaspidi *tegevuskava*) on tegevuskava, mis on aluseks meetmest toetuse taotlemisel. Täpsemad nõuded tegevuskava rakendamiseks meetmest toetuse saamiseks on sätestatud 3. peatükis.

Lisaks on terminite paragrahvis välja toodud, millised kohaliku omavalitsuse üksused (edaspidi *KOV või KOV üksused*) moodustavad linnapiirkonnad, mis on meetme abikõlblikeks sihtpiirkondadeks. Kohtla-Järve/Jõhvi linnapiirkonna moodustavad Kohtla-Järve linn ja Jõhvi vald koos järgnevate KOVidega: Kohtla vald, Kohtla-Nõmme vald ja Toila vald. Narva

linnapiirkonna moodustavad Narva linn koos järgnevate KOVidega: Narva-Jõesuu linn ja Vaivara vald.

Samuti on antud meetme kontekstis oluline mõiste „keskuslinn“. Keskuslinn on Kohtla-Järve/Jõhvi linnapiirkonna puhul Kohtla-Järve linn ja Jõhvi vald, Narva linnapiirkonna puhul Narva linn. Keskuslinnal on linnapiirkonna strateegiate ja tegevuskavade koostamise korraldaja roll. Jõhvi/Kohtla-Järve linnapiirkonna puhul on strateegia koostamise korraldajaks kas Jõhvi vald või Kohtla-Järve linn vastavalt KOV üksuste vahelisele kokkuleppele. Samuti ei ole linnapiirkonna strateegiat ja tegevuskava võimalik heaks kiita ilma keskuslinna heakskiiduta.

Meetme eesmärgiks on suurendada säästvate liikumisviiside kasutajate osakaalu, mille saavutamiseks rajatakse eeldatavasti 30 km jalg- ja jalgrattateid, arendatakse välja ja 40 000 m² avalikku linnaruumi ja viiakse ellu 1 ühistranspordivõrgustikku ning liikuvust arendavat ja uuenduslikku kergliikluse edendamise projekti.

Meetme teiseks eesmärgiks on taaselavdada olulisemad alakasutatud alad Ida-Virumaa linnapiirkondades, mille raames eeldatavasti arendatakse välja ja taaselavdatakse 100 000 m² avalikku linnaruumi pindala ja ehitatakse või renoveeritakse 100 m² avaliku kasutusega või ärihoonete pindala.

Tabel 1. Toetuse oodatavad tulemused

Säästvate liikumisviiside võimaluste suurendamine	Alakasutatud alade taaselavdamine Ida-Virumaa linnapiirkondades
linnapiirkondadesse rajatakse 30 km jalg- ja jalgrattateid	taaselavdatakse 100 000 m ² avalikku linnaruumi pindala
arendatakse välja 40 000 m ² liikuvuse seisukohast olulist avalikku linnaruumi	ehitatakse või renoveeritakse 100 m ² avaliku kasutusega või ärihoonete pindala
viiakse ellu 1 ühistranspordivõrgustikku ning liikuvust arendavat või uuenduslikku kergliikluse edendamise projekti	
<u>Tulemusindikaator:</u> Igapäevaseks töөлkäimiseks ühistransporti või jalgratast kasutavate või jalgsi liikuvate inimeste osatähtsus suuremates linnapiirkondades (algväärtus 48,5, sihtväärtus (2023) 50,0 %)	<u>Tulemusindikaator:</u> Investeeringute tulemusena kasu saanud ettevõtjate ja teenuse osutajate arv (algväärtus 0 sihtväärtus (2023) 30)

Määruse rakendamisel täidab rakendusüksuse ülesandeid Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (edaspidi *rakendusüksus*) ja rakendusasutuse ülesandeid täidab Siseministerium (edaspidi *rakendusasutus*). Rakendusüksused ja rakendusasutused on määratud Vabariigi Valitsuse 04.07.2014. a korraldusega nr 297. „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse meetmete nimekirja“ kinnitamine”.

2. peatükk

Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr

Peatükk sätestab määruse raames toetatavad tegevused, abikõblikud ja mitteabikõblikud kulud, projekti abikõblikkuse perioodi, toetuse, sealhulgas omafinantseeringu, piirmäärad ja tingimused ning abi andmise reeglid.

Määruse § 5 sätestab meetme raames toetatavad tegevused. Kõik tegevused, millele toetust antakse, peavad aitama kaasa toetuse andmise eesmärgi saavutamisele, milleks on säästvate liikumisviiside kasutajate osakaalu suurendamine ja olulisemate alakasutatud alade taaselavdamine Ida-Virumaa linnapiirkondades.

Säästvate liikumisviiside all mõeldakse jalgsi-, jalgratta või ühistranspordiga liikumist. Selleks toetatakse kolme tüüpi tegevusi: jalg- ja jalgrattaga liikumise võimaluste arendamine, avaliku linnaruumi liikuvuse sõlmade säästvaid liikumisviise toetavaks muutmise ja säästva ühistranspordisüsteemi arendamine. Muuhulgas toetatakse ka linnapiirkonna liikuvuskava väljatöötamist.

Jalg- ja jalgrattaga liikumisvõimaluste arendamise all on lisaks jalg- ja jalgrattateedele võimalik toetust taotleda ka muudele investeeringutele nagu näiteks rendirattasüsteemidele, jalgrattaparklatele või nutilahendustele.

Ristmike või tänavate ja teede ümberkohandamist toetatakse vaid juhul, kui sellega luuakse võimalusi jalgsi või jalgrattaga liikumiseks, ja selles osas, mis on vajalik jalgsi ja jalgrattaga liikumiseks. Autotee renoveerimine või ehitus ei ole meetmest abikõblik kulu.

Antud meetme raames toetatakse ainult sellise avaliku linnaruumi ümberkohandamist, mis on oluline liikuvuse seisukohast. See peab olema ala, mis on linnaruumis oluliseks liikuvuse sõlmpunktiks jalgsi või jalgrattaga liikujatele või kus saavad kokku erinevad transpordiliigid ja on võimalus üks liikumisviis vahetada teise vastu.

Säästva ühistranspordi valdkonnas toetatakse nutikaid lahendusi, mis muudavad ühistranspordi kasutamise mugavamaks ja atraktiivsemaks.

Abikõblikud on kulud, mis on otseselt vajalikud toetavate tegevuste elluviimiseks, mis on kooskõlas ühendmäärusega² ning mis tehakse meetme ja projekti eesmärkide saavutamiseks ning mis on heaks kiidetud toetuse taotluse rahuldamise otsusega.

Investeeringud väljaspool abikõblikku sihtpiirkonda asuvatesse objektidesse on abikõblikud ainult juhul, kui objekt teenib sihtpiirkonna huve, linnapiirkond on objekti välja toonud linnapiirkonna tegevuskavas ja vähemalt 50% projekti abikõblikust omafinantseeringust on tagatud abikõbliku sihtpiirkonna asukohajärgsete KOVide poolt. Antud säte võimaldab taotleda toetust objektile, mille otstarbekas asukoht on sihtpiirkonnast väljaspool, kuid mis teenib sihtpiirkonna huve.

---

² Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord

Abikõlblike kulude osas on järgmised piirangud:

1) ehitusliku projekteerimise sisekujundusprojektide koostamise, ehitusprojekti ekspertiisi, ehitusmaksumuse kalkulatsiooni, ehitusgeoloogiliste ja -geodeetiliste uurimistöde, keskkonnamõjude hindamise ja ehitusloa väljastamisega seotud kulud või muinsuskaitse eritingimuste koostamise kulud koos selleks vajalike uuringute läbiviimisega ja muud põhjendatud ja vajalikud projekti ettevalmistustöödega seotud kulud võivad kokku moodustada kuni 10% projekti abikõlblike kulude kogumahust. Vastavalt § 8 lõikele 4 on need ainsad tegevused meetme raames, mida on lubatud teha enne taotluse registreerimist rakendustsuses;

2) kinnisasja ostuhind või sundvõõrandamistasu koos ostmiseks või sundvõõrandamiseks tehtud muude kuludega võib moodustada kuni 10% projekti abikõlblike kulude kogumahust.

3) projekti üldkulud ning projektijuhtimisega seotud töötasu ja projektijuhtimise kulud ei ole abikõlblikud, sest toetatavate valdkondade näol on tegemist KOV põhiülesannetega, mille täitmiseks vastavad struktuurid on olemas. Projektijuhtimise all on mõeldud määruse alusel antava toetusega kaasrahastatava projekti üldist juhtimist, sealhulgas projekti eelarve, lepingute, aruannete ettevalmistamist ja esitamist, projekti meeskonna juhtimist jms. personalikulud, mis on seotud projekti sisutegevustega, on siiski abikõlblikud – nt ehitajate, analüütikute vm personalikulu. Abikõlblikud ei ole hooldusremondi kulud.

Meetme abikõlblikkuse periood on 1. jaanuar 2014 kuni 31. august 2023. Projekti abikõlblikkuse periood on taotluse rahuldamise otsuses määratud ajavahemik, millal projekti tegevused algavad ja lõppevad ning millal projekti elluviimiseks vajalikud kulud tekivad. Tegevuskava põhinimekirja lisatavate projektide taotluse esitamise kuupäev ei või olla hilisem kui 31. detsember 2018. aasta.

Maksimaalne toetusmäär on 85% projekti abikõlblikest kuludest. Omafinantseeringu minimaalne määr on 15%. Maksimaalset ega minimaalset toetussummat määruuses ei kehtestata. Projektile antav toetuse summa ja määr abikõlblikest kuludest sätestatakse taotluse rahuldamise otsuses.

Kui toetus on käsitatav vähese tähtsusega abina, järgitakse Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 alusel antava vähese tähtsusega abi reegleid. Vähese tähtsusega abi antakse juhul, kui tegemist on tuluteeniva projektiga. Vähese tähtsusega abi ülemmäär on 200 000 eurot kolme aasta jooksul.

Kui toetus on spordi- ja mitmeotstarbelise vaba aja veetmise taristule antav abi, on abikõlblikud üldise grupierandi määruse artikli 55 lõigetes 8 ja 9 sätestatud kulud:

- 1) spordi- ja mitmeotstarbelisele vaba aja veetmise taristule antava investeeringuteks ettenähtud abi abikõlblikud kulud on materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtud investeeringute kulud;
- 2) sporditaristule antava tegevusabi puhul on abikõlblikud taristu teenuste osutamisega seotud tegevuskulud.

Üldise grupierandi määruse alusel investeeringuteks ettenähtud regionaalabi maksimaalne määr on suurettevõtja puhul 25%, keskmise suurusega ettevõtja puhul 35% ja väikese suurusega ettevõtja puhul 45% abikõlblikest kuludest.

Kui toetus on saastatud alade puhastamiseks antav investeeringuteks ettenähtav abi, on abikõlblikud üldise grupierandi määruse artikli 45 lõikes 4 nimetatud puhastustööde kulud, millest arvatakse maha maa väärtuse tõus. Olenemata sellest, kas saastatud ala puhastamise kulusid saab näidata bilansis põhivarana, võib abikõlbliku investeeringuna arvesse võtta kõiki kulusid, mis ettevõtjale saastatud ala puhastamisel on tekkinud. Investeeringuga tuleb heastada keskkonnakahju, sealhulgas mullale või pinna- või põhjaveele tekitatud kahju. Hinnangu puhastamise tõttu maa väärtuse tõusu kohta peab andma sõltumatu ekspert.

Meetme vahendite indikatīvse jaotuse linnapiirkondade vahel perioodiks 2014–2020 kehtestab siseminister hiljemalt tegevuskavade koostamise algatamise ajaks. Linnapiirkondadele ette nähtud vahenditest 50% jagatakse kõigile linnapiirkondadele võrdse baassummana. Ülejäänud 50% jagatakse linnapiirkondade vahel proportsionaalselt vastavalt linnapiirkonna rahvaarvule. Siseminister kehtestab tegevuskavade eelnõu esitamise tähtaja ja tegevuskava vormi, projektivormi ja tegevuskava koostamise juhendi.

3. peatükk

Linnapiirkonna jätkusuutliku arengu strateegia ja tegevuskava

Tulenevalt Euroopa parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1301/2013 art 7 lg 1 toetatakse linnade säästvat arengut läbi strateegiate, milles on sätestatud integreeritud meetmed linnapiirkondade majanduslike, keskkonnavalaste, kliimaalaste, demograafiliste ja sotsiaalsete probleemide lahendamiseks, võttes arvesse linna- ja maapiirkondade vaheliste ühenduste edendamise vajadust. Käsitlema peab kõiki ülalnimetatud teemasid, ehkki strateegia koostamist eeldava prioriteetse suuna ERF sekkumisvaldkonnad on suhteliselt kitsalt suunitletud. Laiem käsitus võimaldab strateegiat rakendada KOV üksuste vahelises erinevate tegevuste koordineerimises ja eri finantsallikate kasutamisel, samas on erilist tähelepanu vaja osutada prioriteetse suuna sekkumisvaldkondadega haakuvale ainestikule.

Strateegia koostatakse linnapiirkonna KOV üksuste koostöös aastani 2020. Strateegia koostamise lähtealuseks on linnapiirkonna KOV üksuste olemasolevad arendusdokumendid (arengukavad, eelarvestrateegiad, planeeringud). Strateegia koostamise korraldaja roll on linnapiirkonna keskuslinnal. Keskuslinn kutsub strateegia koostamiseks kokku töörühma, kuhu kuuluvad esindajad igast linnapiirkonna KOV üksusest. Töörühma koosseisu kuulub ka Siseministeeriumi määratud esindaja ja asukohajärgse maavanema määratud esindaja. Maavanema määratud esindaja ülesandeks on muuhulgas jälgida koostatava strateegia kooskõla maakonna arengusuundadega ning maakonnas koostatava piirkondade konkurentsivõime tugevdamise tegevuskavaga.

Linnapiirkonna strateegia eelnõu peab enne linnapiirkonna volikogudes heakskiitmist olema esitatud Siseministeeriumile arvamuse andmiseks, kes kontrollib strateegia vastavust Euroopa parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1301/2013 art 7 lg 1 toodud nõuetele ja Siseministeeriumi juhendile linnapiirkonna jätkusuutliku arengu strateegia koostamiseks. Samuti hindab Siseministeerium, kas strateegia eelnõu on piisavaks aluseks linnapiirkonna tegevuskava koostamiseks. Pärast rakendusasutusega kooskõlastamist peab meetme rakendamiseks strateegia olema heaks kiidetud kõigi linnapiirkonna KOV üksuste volikogude poolt.

Erandjuhul võib rakendusasutus strateegia tegevuskava koostamiseks piisavaks lugeda ka juhul, kui kõik linnapiirkonna KOV üksuste volikogud ei ole strateegiat heaks kiitnud. Kui linnapiirkonna KOV üksusel on kaalukad argumendid strateegiat mitte heaks kiita, esitab ta need rakendusasutusele, kes hindab argumentide kaalukust ja teeb otsuse, kas strateegia on piisavaks lähtealuseks tegevuskava koostamiseks. Kui KOV üksus oma argumente ei esita, loeb rakendusasutus strateegia piisavaks aluseks tegevuskava koostamiseks.

Linnapiirkonna strateegia peab meetme „Linnapiirkondade jätkusuutlik areng“ rakendamiseks vastama järgmistele nõuetele:

- 1) strateegia on koostatud linnapiirkonna KOV üksuste koostöös;
- 2) tulenevalt Euroopa parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1301/2013 art 7 lg 1 on strateegias sätestatud integreeritud meetmed linnapiirkonna majanduslike, keskkonnavalaste, kliimavalaste, demograafiliste ja sotsiaalsete probleemide lahendamiseks, võttes arvesse linna- ja maapiirkondade vaheliste ühenduste edendamise vajadust;
- 3) strateegia on heaks kiidetud kõigi linnapiirkonna KOV üksuste volikogude poolt, erandjuhul aga valdava enamuse volikogude poolt;
- 4) rakendusasutus on hinnanud strateegia vastavust käesoleva määruse nõuetele ja tunnistanud selle sobivaks lähtealuseks linnapiirkonna tegevuskava koostamise jaoks meetmest „Linnapiirkondade jätkusuutlik areng“ toetatavate tegevuste osas vastavas linnapiirkonnas.

Linnapiirkonna KOV üksuste heaks kiidetud strateegia tuleb Siseministeeriumile esitada koos linnapiirkonna tegevuskavade eelnõudega.

Lisaks linnapiirkonna strateegiale peab linnapiirkond koostama strateegiale ühise „linnapiirkonna jätkusuutliku arengu strateegia tegevuskava“ (edaspidi *tegevuskava*). Tegevuskava on projektide nimekiri, mille linnapiirkond on valinud meetmest rahastatavaks. Tegevuskava on aluseks linnapiirkondade meetmest toetuse andmisel. Tegevuskava koostatakse meetmest rahastatavate valdkondade kohta. Meetmest saab rahastada vaid projekte, mis kajastuvad linnapiirkonna tegevuskavas. Tegevuskavas tuuakse ära tegevused, mis:

1. panustavad meetme eesmärkide, tulemus- ja väljundiindikaatorite saavutamisse
2. panustavad kõige enam strateegias kirjeldatud probleemide lahendamisse, väljakutsetele vastamise ja potentsiaali väljaarendamisse;
3. lähtuvad otseselt strateegias kajastatud lahendustest.

Tegevuskava koostatakse vastavalt siseministri kehtestatud tegevuskava juhendile ja vormile linnapiirkonnale ette nähtud vahendite mahus. Tulenevalt Euroopa parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1301/2013 art 7 lg 4 on projektide valik delegeeritud linnapiirkondadele. Vastavalt siseministri kehtestatud tegevuskava koostamise juhendile koostab tegevuskava eelnõu linnapiirkonna ekspertgrupp, kuhu kuuluvad linnapiirkonna kõigi KOV üksuste esindajad. Ekspertgrupi moodustab ja selle töö tehnilise teenindamise tagab linnapiirkonna keskuslinn.

Tulenevalt projektivaliku delegeerimisest linnapiirkonnale kontrollib linnapiirkonna ekspertgrupp vastavuskontrolli käigus iga projekti puhul vormil nõutud teabe olemasolu ja ettepanekus sisalduvate tegevuste vastavust meetme abikõlblikkuse tingimustele.

Tegevuskava eelnõu koostamisel lähtub ekspertgrupp seirekomisjoni poolt kinnitatud üldistest valikukriteeriumidest, milleks on:

- 1) projekti mõju meetme eesmärkide saavutamisele;
- 2) projekti põhjendatus;
- 3) projekti kuluefektiivsus;
- 4) toetuse taotleja/saaja (ja partnerite) suutlikkus projekti ellu viia;
- 5) projekti mõju läbivatele teemadele³ (keskkonnahoiule, võrdsete võimaluste tagamisele, või infoühiskonna edendamisele).

Lisaks peavad kavasse võetavad projektiettepanekud andma kogumina ühtaegu võimalikult suure panuse linnapiirkonna KOV üksuste ühiste vajaduste rahuldamiseks, koostöö edendamiseks ning meetme oodatavate tulemuste saavutamiseks.

Lisaks linnapiirkonnale ette nähtud toetuse kogumahule vastavale projektide põhinimekirjale tuleb tegevuskavale koostada reservnimekiri 20-40% mahus linnapiirkonnale eraldatud vahenditest. Reservnimekirja arvatakse ettepanekud, mis võetakse elluviimisele kava põhinimekirja projektiettepanekute elluviimisest loobumise korral. Reservnimekirja arvatavad ettepanekud valitakse põhimõttel, et nende realiseerimata jätmine kahjustab vähem, kui põhinimekirja ettepanekute puhul linnapiirkonna KOV üksuste ühiste vajaduste rahuldamist, koostöö edendamist ning meetme oodatavate tulemuste saavutamist. Reservnimekiri peab olema elluviimise eelistuse alusel järjestatud.

Enne tegevuskava eelnõu heakskiitmist linnapiirkonna KOV üksuste poolt tuleb tegevuskava kui meetmest toetuste suunamise alusdokument esitada kooskõlastamiseks Siseministeeriumile ja arvamuse andmiseks linnapiirkonna asukohajärgsele maavalitsusele.

Tegevuskava eelnõu tuleb esitada siseministri kehtestatud tegevuskava vormil siseministri kehtestatud tähtajaks. Tegevuskava vorm sisaldab ka reservnimekirja projekte. Iga tegevuskavas sisalduva projekti kohta tuleb esitada põhjalikum informatsioon projektivormis. Nii palju, kui on tegevuskavas kajastatud projekte, peab tegevuskava juures olema ka täidetud projektivorme.

Koos tegevuskava eelnõuga tuleb esitada valikuprotsessi protokoll, mis peab sisaldama vähemalt järgmist informatsiooni:

- 1) kuidas projekte esitati;
- 2) kui palju oli esitatud projekte;
- 3) kuidas projektid välja valiti;
- 4) miks need projektid osutusid väljavalituks.

Siseministeeriumi kooskõlastus on eeltingimuseks linnapiirkonnale meetmest toetuse saamisel. Siseministeerium lähtub kooskõlastamisel tegevuskava eelnõu vastavusest järgmistele nõuetele:

---

³ Abi stavaks materjaliks Rahandusministeeriumi juhendmaterjal a rengukava koostajale „Läbivad teemad valdkonnaarengukavas“; kättesaadav: <http://www.fin.ee/doc.php?110806>

- 1) tegevuskava on koostatud vastavalt siseministri kehtestatud tegevuskava koostamise juhendile ja vormile;
- 2) tegevuskavva lisatud projektid on valitud vastavalt rakenduskava seirekomisjoni poolt kinnitatud valikukriteeriumitele, milles sisalduvad järgmised valikukriteeriumid:
  - 1) projekti mõju meetme eesmärkide saavutamisele;
  - 2) projekti põhjendatus;
  - 3) projekti kuluefektiivsus;
  - 4) toetuse taotleja/saaja (ja partnerite) suutlikkus projekti ellu viia;
  - 5) projekti mõju läbivatele teemadele (keskkonnanahoiule, võrdsete võimaluste tagamisele, või infoühiskonna edendamisele);
- 3) tegevuskava on koostatud kõigi linnapiirkonna strateegia heaks kiitnud KOV üksuste koostöös;
- 4) tegevuskava tegevused või projektid vastavad rakendusametuse poolt sobivaks tunnustatud linnapiirkonna strateegiale;
- 5) toetuse abil ellu viia kavandatud projektid panustavad kõnesoleva määruse § 3 toodud eesmärkide ning meetme vastavate väljundindikaatorite saavutamisse;
- 6) tegevuskava eelnõus ei ületata linnapiirkonnale rakendusametuse juhi käskkirjaga eraldatava toetuse kogumahtu ja reservprojektide maksimaalset mahtu. Lisaks on tegevuskava eelnõus välja toodud reservprojektid 20-40% ulatuses linnapiirkonnale määratud vahendite kogumahust. Reservis olevad projektid on esitatud eelistusjärjestuses;
- 7) koos tegevuskava eelnõuga on esitatud valikuprotsessi protokoll.

Lisaks on Siseministeeriumil õigus küsida tegevuskava kohta täiendavaid andmeid ja informatsiooni. Põhjendatud juhtudel võib rakendusametuse jätta linnapiirkonna tegevuskava eelnõu kooskõlastamata. Rakendusametuse saadab kooskõlastamata jäänud tegevuskava eelnõu tagasi linnapiirkonnale täiendamiseks või muutmiseks, tuues eelnõu kooskõlastamata jätmise põhjused. Rakendusametusel on õigus teha ettepanekuid tegevuskava korrigeerimiseks.

Tegevuskava, mis on saanud Siseministeeriumi kooskõlastuse, tuleb esitada heakskiitmiseks kõigile linnapiirkonna KOV üksuste volikogudele, välja arvatud juhul, kui volikogu on strateegia heakskiitmisel tegevuskava heakskiitmise delegeerinud KOV üksuse valitsusele. Tegevuskava loetakse heaks kiidetuks, kui vähemalt $\frac{1}{2}$ linnapiirkonna KOV üksustest ja keskuslinn on selle heaks kiitnud. Ilma heaks kiidetud tegevuskavata ei ole võimalik linnapiirkonnal meetmest toetust taotleda.

Linnapiirkonna KOV üksuste poolt heaks kiidetud tegevuskava tuleb esitada rakendusametusele ja rakendusüksusele.

Vajadusel võib rakendusametuse meetme abikõlblikkuse perioodi jooksul algatada tegevuskava ülevaatamise.

4. peatükk

Eelnõustamine, nõuded taotlejale, partnerile ja taotlusele ning toetuse taotlemine

Hiljemalt kolme kuu jooksul pärast heakskiidetud tegevuskavade esitamist rakendusasutusele ja -üksusele tuleb linnapiirkonna toetuse taotlejatel (konkreetsel linnapiirkonnal) pöörduda rakendusüksuse eelnõustamise. Eelnõustamine kujutab endast protsessi, kus tulevane toetuse taotleja ja rakendusüksus lepivad kokku projektide taotluse esitamise ja elluviimisega seotud asjaoludes. Eelnõustamise eesmärk on, et linnapiirkonna tegevuskavas sisalduvatele projektidele toetuse taotlejad jõuaksid eduka toetuse taotluseni ja lõpliku taotluse esitamisel ei ilmneks enam puudusi. Eelnõustamise protsessi võib kaasata ka valdkonna eksperte, et jõutaks parimate lahendusteni. Samuti on tänu eelnõustamisele ka rakendusüksusel selgem, milliseid taotlusi oodata on.

Taotluse võib esitada linnapiirkonna KOV volikogude poolt heaks kiidetud ja Siseministeeriumiga kooskõlastatud tegevuskavas sisalduva projekti kohta, mis on läbinud rakendusüksuse eelnõustamise.

Kui taotlust ei ole tegevuskavas toodud tähtjaks esitatud ja toetuse taotleja ei ole rakendusüksusele esitanud uut ajakava ettepanekus toodud tähtjast vähemalt 3 kuud varem saab toetuse taotlemiseks õiguse reservnimekirjas järjestuses kõrgeimal kohal olev toetuse taotleja. Reservnimekirja projektid võetakse menetlusse ka juhul, kui projekti toetuse taotleja ise loobub projekti elluviimisest või kui põhinimekirja projektide odavnemise tulemusena vabaneb linnapiirkonnale ettenähtud vahendeid. Reservnimekirja projektide puhul ei kehti taotluse esitamise viimane kuupäev 31. detsember 2018. aasta.

Taotlusi toetuse saamiseks saab esitada vaid tegevuskavas toodud projektide osas. Toetust taotleb kavas nimetatud taotleja, see võib lisaks KOV üksusele olla ka mittetulundusühing või sihtasutus, kui projektiga kavandatavad tegevused kuuluvad vastava organisatsiooni põhikirjaliste tegevuste hulka ja äriühingud.

Määrust ei kohaldata riigiabi saajale, kellele Euroopa Komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnistanud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, esitatud korraldus abi tagasimaksmiseks on seni täitmata.

Kui toetus on vähese tähtsusega abi või saastatud alade puhastamiseks antav investeeringuteks ettenähtud abi siis ei kohaldata kõnesolevat määrust ka üldise grupierandi määruse artikli 1 lõigetes 2,3 4 ja 5 ning vähese tähtsusega abi määruse artikli 1 lõikes 1 sätestatud juhtudel.

Eelnõu § 15 lõikes 2 on sätestatud, et taotluses sisalduv projekt peab vastama universaalse disaini põhimõtetele. See tähendab, et investeeringu tulemusena valmiv objekt peab ilma ümberkorraldusteta olema kasutatav kõigile kasutajagruppidele. Täpsem teave universaalse disaini kohta on kättesaadav Siseministeeriumi veebilehel:

https://www.siseministeerium.ee/public/universaalse_disaini_pohimotted.pdf.

5. peatükk

Taotluse menetlemine

Eelnõu 5. peatükis kirjeldatakse taotluse menetlemise ning taotleja, partneri, taotluse ja projekti nõuetele vastavaks tunnistamise korda.

Taotlus tuleb esitada vastavalt tegevuskavas esitatud tähtajale rakendusüksuse e-teeninduse kaudu. Tähtaega on vajadusel võimalik muuta, esitades rakendusüksusele õigeaegselt uue ajakava. Uus ajakava peab vastama meetme tingimustes sätestatud nõuetele, vastasel korral on rakendusüksusel õigus hiljem, kui taotlus esitatakse, selle rahuldamisest keelduda.

Taotluse menetlemise tähtaeg on kuni 35 tööpäeva taotluse registreerimisest. Kui taotlusel avastatakse puudusi, antakse puuduste kõrvaldamiseks kuni 10-tööpäevane tähtaeg. Kui taotlus jäetakse rahuldamata, tehakse see taotlejale teatavaks viie tööpäeva jooksul.

Rakendusasutus võib teha ka kõrvaltingimusega rahuldamise otsuse. Pärast seda, kui rakendusüksus on tuvastanud otsuses sätestatud tingimuse täitmise, tekib toetuse saajal õigus toetusega seotud maksetele, sealhulgas ettemaksetele.

6. peatükk

Aruannete esitamine ja toetuse maksmise tingimused

6. peatükis kirjeldatakse, kuidas esitatakse toetuse kasutamise seotud aruanded ning millised on toetuse maksmise tingimused.

Toetuse saaja esitab rakendusüksusele projekti elluviimise kohta aruande vähemalt üks kord aastas, rakendusüksuse nõudmisel või taotluse rahuldamise otsuses sätestatu korral tihedamini. Projekti lõpparuande esitab toetuse saaja hiljemalt taotluse rahuldamise otsuses sätestatud ajaks. Aruande vormid kehtestab rakendusüksus kooskõlastatult rakendusasutusega ja teeb need kättesaadavaks oma veebilehel.

Eelnõu §-s 24 on sätestatud toetuse maksmise tingimused.

Toetuse maksmise menetlus koosneb rakendusüksusele maksetaotluse esitamisest, maksetaotluse menetlemisest ja toetuse maksmisest. Toetuse maksed tehakse vastavalt Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. aasta määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ 3. peatükile ja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tingimustele.

Toetust makstakse tegelike kulude alusel või ettemaksetena.

Toetuse saaja esitab rakendusüksusele abikõlblike kulude kuludokumendid ja nende tasumist tõendavad dokumendid taotluse rahuldamise otsuses ettenähtud ajaperioodi jooksul.

Maksetaotluse saamisel kontrollib rakendusüksus kulude abikõlblikkust, vajaduse korral kulu eest tasumist omafinantseeringu ulatuses, ning maksetaotluse ja sellega esitatud dokumentide nõuetele vastavust.

7. peatükk. Osapoolte õigused ja kohustused

Eelnõu 7. peatükis kirjeldatakse toetuse saaja, partneri ja rakendusüksuse õigusi ja kohustusi ning sätestatakse finantskorrektsioonide tegemise alused.

Toetuse saaja tagab struktuuritoetuse seaduse §-s 24 sätestatud kohustuste täitmise, projekti juhtimise ja selle eduka elluviimise taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tähtaegade ja tingimuste kohaselt.

Rakendusüksuse kohustustest tuleb eraldi mainida, et ta peab esitama Euroopa Komisjonile grupierandi teatise konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud tingimuste kohaselt 20 tööpäeva jooksul määruse kehtima hakkamisest arvates.

Määruse § 28 sätestab vaide esitamise ja menetlemise korra. Rakendusüksuse või -asutuse toimingu või otsuse peale võib esitada vaide vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-le 51. Rakendusüksuse ja -asutuse otsuse või toimingu peale esitatud vaideid lahendab rakendusasutus. Kui rakendusüksuse toimingu või otsuse peale esitatakse vaie, tuleb see esitada rakendusüksuse kaudu rakendusasutusele. Vaideid lahendatakse haldusmenetluse seaduses sätestatud korras 30 kalendripäeva jooksul valet lahendavale asutusele vaide esitamisest arvates. Vaide lahendamise tähtaega võib pikendada haldusmenetluse seaduse § 84 lõike 2 kohaselt.

4. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu koostamise aluseks on perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seadus ja selle alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määrused.

Eelnõu on kooskõlas ka järgmiste Euroopa Liidu määrustega:

- 1) [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus](#) (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006;
- 2) [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus](#) (EL) nr 1301/2013, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgiga seonduvaid erisätteid ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1080/2006;
- 3) [Euroopa Komisjoni määrus](#) (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8);
- 4) [Euroopa Komisjoni määrus](#) (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78).

5. Määruse mõjud

Eelnõu mõjutab otseselt rakenduskava prioriteetse suuna „Jätkusuutlik linnapiirkondade areng“ eesmärkide ja tulemuste saavutamist.

Määruse jõustumine võimaldab asuda toetama säästvate liikumisviiside võimaluste arendamist Eesti suuremates linnapiirkondades. Selle tulemusena väheneb oodatavalt isikliku auto kasutus suuremates linnapiirkondades, mis omakorda muudab linnakeskkonna elanikele meeldivamaks ning tervislikumaks ja väheneb CO₂-emissioon välisõhku.

Samuti võimaldab määruse jõustumine asuda toetama Ida-Virumaa suuremate linnapiirkondade olulisemate alakasutatud alade taaselavdamist, mis muudavad linnapiirkonnad elanikele ja ettevõtjatele ja teenuseosutajatele atraktiivsemaks.

Määruse mõju läbivatele teemadele

1. Keskkonnahoid ja kliima

Meetme tegevuse eesmärk on vähendada autokasutust ja suurendada jalgsi, jalgratta ja ühistranspordiga liiklejate osakaalu. Selle tulemusena pidurdatakse linnakeskkonna saastatuse kasvu ning vähendatakse CO₂-emissiooni välisõhku.

2. Infoühiskond

Juhul kui linnapiirkonnad näevad olulisena linnalise liikuvuse probleemi lahendamiseks kasutada info- või piletisüsteeme või muid nutikaid lahendusi, siis võib meede edendada IKT nutikat kasutamist avalike teenuste osutamise korraldamiseks.

3. Regionaalareng

Linnapiirkondade meede on üks osa regionaalarengu meetmestikust, mis on suunatud viiele suurimale linnapiirkonnale. Iga linnapiirkonna areng aitab kaasa keskuslinna kogu tagamaa arengule.

Meetme olulise eesmärgina on arendada erinevaid liikumisviise linnapiirkonnas, mis aitab kaasa ka liikuvusele keskuse ja tagamaa vahel, mis muudab ligipääsetavuse töökohtadele ja teenustele paremaks.

Meetme teiseks oluliseks eesmärgiks on Ida-Virumaa linnade alakasutatud alade taaselavdamine, mis aitab kaasa kogu Ida-Virumaa atraktiivsuse kasvule.

Linnapiirkondade meetme raha kasutamise eeltingimuseks on linnapiirkondade jätkusuutliku arengu strateegia koostamine, mille alusel luuakse tegevuskava neile tegevustele, millele saab toetust linnapiirkondade jätkusuutliku arengu meetmest. Loodavate linnapiirkonna strateegiate lähtealuseks on olemasolevad KOV arengukavad.

Meetmest toetuse taotlemiseks tuleb linnapiirkondadel koostada linnapiirkonna jätkusuutliku arengu strateegia, mida seni tehtud ei ole. Kuivõrd strateegia koostamine eeldab linnapiirkondadesse kuuluvate KOVide tihedat koostööd ja ühiste probleemide ja prioriteetide valimist, siis võib eeldada, et selle protsessi tulemusena on kasvanud ka linnapiirkondade arendus- ja planeerimisalane võimekus ning on koostatud integreeritud arendusdokument, mida saab lisaks linnapiirkondade meetmest toetatavatele tegevustele kasutada ka muude tegevuste planeerimiseks.

4. Riigivalitsemine

Linnapiirkonna jätkusuutliku arengu strateegiate koostamise protsess ja tulemused tugevdavad piirkondliku arengu kavandamise suutlikkust ja erinevate arendustegevuste sihipärasust.

6. Määruse rakendamise seotud tegevused, eeldatavad kulud ja tulud

Määruse toetuse andmise tingimused meetmes „Ida-Virumaa linnapiirkondade jätkusuutlik areng“ alusel antava toetuse summa kokku on 29 000 000 eurot. Kohustusliku omafinantseeringu tagavad toetuse saajad ja partnerid.

Toetuse andmise administreerimisega, sealhulgas määruse rakendamise seotud kulud kaetakse tehnilise abi vahenditest.

Määruse rakendamise ei kaasne riigieelarvesse otseseid tulusid.

Tegevusi meetme raames rahastatakse eeldusel, et investeeringu tulemusena lahendatakse konkreetset probleemi ja kitsaskohad ning et valminud objekt jätkuinvesteeringuid ega – tegevusi ei vaja ega eelda. Üldprintsiibina peab objektide majanduslik või sotsiaalmajanduslik tulu ületama nende edasiseks haldamiseks vajaliku kulu. Toetuse andmise tingimuseks on tasuvusanalüüsi olemasolu, kus muuhulgas tuuakse välja kaasnevad püsikulud ja nende katteallikad. Objekti ülalpidamisega seotud kulud kaetakse toetuse saaja poolt. Põhjendamatute või ülejõukäivate püsikulude ohu puhul küsitakse hinnangut pädevalt riigiasutuselt ja nende olemasolul projekti ei rahastata. Meetme elluviimine ei too kaasa täiendavaid kohustusi avalikele eelarvetele järgmisteks perioodideks (pigem paljudel juhtudel vähendab edaspidist investeerimisvajadust, seega ka edaspidist koormust avalikele eelarvetele).

7. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras, see tähendab kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

8. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks asjassepuutuvatele ministriumidele. Samal ajal esitatakse eelnõu arvamuse andmiseks valdkondlikule komisjonile.

Enne ametlikule kooskõlastamisele saatmist esitati eelnõu mitteametlikuks kooskõlastamiseks asjaomastele ministriumidele, linnapiirkonna KOV üksustele, vastavatele maavalitsustele ja Linnade Liidule. Selle tulemusena tehti määruses mitmeid olulisi muudatusi.

Määruse eelnõu väljatöötamise on olnud jooksvalt kaasatud (meetmete väljatöötamise töögrupi ning meetme sisutegevuste teemaliste koosolekute kaudu) asjaomased ministriumid, rakendusüksus ja muud olulised partnerid.

Alates 2013. aasta sügisest on toimunud konsultatsioonid linnapiirkondadega plaanitavate tegevuste üle. Samuti on linnapiirkondadele korraldatud infoseminare meetme rakendamise, strateegiate ja tegevuskavade koostamise kohta ja konsulteeritud potentsiaalsete toetuse taotlejatega.